

[Bindslev.]

tidligere Forslag til Byggelov har haft tilbagevirkende Kraft. Det bør ogsaa fremtidig være saaledes, at en Bygning, der ved sin Opførelse har faaet Myndighedernes Attest for at være lovlig, ikke ved en senere Lovgivning kan gøres ulovlig i Henhold til ændrede Byggesregler.

Dermed mener jeg ikke, at en Byggeattest skal være en Slags Evighedsattest. Fordi et Hus engang er lovligt opført og indrettet til et vist Brug, skal det ikke give Ret til betingelsesløs Anvendelse i det uendelige. Det gælder om Huse som om alt andet forgængeligt, at der er en Grænse ogsaa for deres Liv, og denne Grænse er i vor nugældende Lovgivning sat op af Sundhedsvedtægtens Bestemmelser i § 65 og § 67, hvor Hovedbestemmelsen for de bestaaende Bygninger kort og godt er den, at Sundhedskommissionen — her tillader jeg mig at citere — „naar den stedfindende Benyttelse efter Sundhedskommissionens Skøn er skadelig for Sundheden og de sanitære Ulemper efter Kommissionens Skøn ikke lader sig fjerne, skal paalægge Ejerne at ophøre med denne Bebyggelse“.

Sundhedsmyndighederne — men ingen andre — bør have Adgang til at forbyde Benyttelsen af en Ejendom, naar den ikke opfylder de rimelige sundhedsmæssige Krav, om den saa i sin Tid nok saa meget er lovligt opført, men det maa ikke være saaledes, at andre Hensyn faar Lov til at spille ind. Ingen Kondemneringsmyndighed, der aabner Mulighed for Motivforskydning, bør sættes ind, saaledes at vel de sanitære Hensyn puffes i Forgrunden, medens det i Virkeligheden er Ønsket hos de byggelystne Myndigheder om at erhverve sig de paagældende Bygninger paa uretfærdig billige og altsaa i Sammenhængen ubillige Ekspropriationsvilkaar. Den rette Kassationsmyndighed er derfor Sundhedsautoriteterne.

Det er derfor, vi er taknemmelige for, at man har ladet § 34 i Kommunalbestyrelsens Forslag glide ud, Kondemneringsbestemmelsen. Men der er alligevel i det Lovgivningskompleks, der her er Tale om, enkelte mindre heldige Bestemmelser — jeg bruger Ordet „Kompleks“, fordi vi er nødt til at tage noget Hensyn ogsaa til den Saneringslov, som kommer til Behandling i et senere Møde, men jeg gaar ud fra, at den højtærede Formand ikke har noget imod en enkelt Digression ved dette Lovforslag, da der jo er en given Sammenhæng mellem disse to Lovgivningsemner. Jeg vil derfor allerede nu have Lov til til Belysning af det Emne, jeg her har draget frem, at

nævne Saneringslovforslagets § 13, hvor jeg tillader mig atter at citere. I 2det Stykke — der er altsaa Tale om, hvilke Kriterier der skal foreligge for, at Boligtilsynet kan nedlægge Forbud mod, at en Bygning anvendes til Beboelse — hedder det:

„Som uafhjælpelige betragtes Mangerne, selv om Ændringer eller Istandsettelse vilde kunne afbøde de mest fremtrædende Ulemper, naar den paagældende Bygning eller vedkommende Rum dog i øvrigt i væsentlig Grad vilde afvige fra den gældende Bygge- og Sundhedslovgivnings Forskrifter“ o. s. v.

Her ser man en til den Tid gældende Byggelovs Forskrifter som Vejledning for Sundhedskommissionen, naar den skal tage Bestemmelse om, hvorvidt en Bygning er anvendelig til Beboelse eller ikke. Her er vi inde paa noget farligt. Det kan være, man ikke mener det farligt, det kan være, man mener det; herom maa der skaffes Klarhed. Men det, jeg vil paapege, er, at man maa vide, hvor man er, naar der er Tale om at dømme en Bygning som ikke egnet til Beboelse. Skal det ske, bør det være ud fra sundhedsmæssige eller brandtekniske Hensyn. Det bør altsaa med andre Ord ske ud fra Hensyn, som det netop er rimeligt for den paagældende Myndighed at lade sig vejlede af, naar den skal træffe sin Afgørelse, men det bør ikke ske ud fra noget som helst andet Synspunkt, for i saa Fald kommer vi ud i den Fare, at der sker en Motivforskydning, idet man bruger de sundhedsmæssige eller brandtekniske Regler for at tjene andre Formaal: økonomiske Formaal, for at skaffe sig billigere Ekspropriationsvilkaar. Det er denne Ængstelse, som vi gerne paa Forhaand vil gøre opmærksom paa, som vi sætter kraftigt ind paa, idet vi som en Hovedregel fastslaar, at en Lov som denne ikke bør have tilbagevirkende Kraft, men at der bør gives Adgang for Myndighederne til at gribe ind — og gøre det effektivt — til Varetagelse af sundhedsmæssige og brandtekniske Hensyn.

Et andet Hovedpunkt, som i øvrigt er et Hovedpunkt i mit Partis Opfattelse af Fordelingen af Borgernes Rettigheder og Statens Ret, er dette, at der maa ydes fuld Erstatning ved hel eller delvis Ekspropriation; der bør ydes fuld Erstatning, hvor det offentlige griber ind og træder den private Enkeltmands Ejendomsret for nær. Her ser vi eller kan i hvert Fald ane, hvorledes Samfundsinteresserne kan kollidere, naar den ene Myndighed erklærer en Bygning for værdiløs, medens en anden Myndighed lige modsat i Aarevis har beregnet